

INFORME 1/1997, de 17 de març, de la **COMISSIÓ PERMANENT** de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat de Catalunya.

Assumpte: **Determinació de la categoria de classificació d'una Unió Temporal d'Empreses.**

ANTECEDENTS

El President de la Comissió Executiva del Gran Teatre del Liceu, per escrit de data 2 de gener de 1997, confirma la sol·licitud d'informe plantejada en data 30 de desembre de 1996 pel Director Executiu del Projecte de Reconstrucció i Ampliació del Gran Teatre del Liceu i President de la Mesa de Contractació referida a determinades incidències sorgides en una licitació pública convocada per aquest consorci.

Abans d'entrar en la seva anàlisi cal precisar la competència de la Junta Consultiva per realitzar l'assessorament que es demana. En aquest sentit creiem que la Junta Consultiva, tota vegada que a aquest òrgan s'ha adreçat el Consorci, pot declarar-se òrgan competent per emetre l'informe requerit atenent que la composició administrativa del Consorci està majoritàriament constituïda, des d'un punt de vista de la suma de les seves respectives aportacions econòmiques, per les Administracions Públiques amb base territorial a la nostra Comunitat Autònoma. Aquest fou també el criteri seguit per aquesta Junta Consultiva de Contractació Administrativa per emetre informe sobre exempció de classificació en les licitacions públiques de les obres de construcció de les instal·lacions tècniques de l'escenari del Gran Teatre del Liceu, aprovat en reunió de data 16 de febrer de 1996.

Tanmateix s'ha d'afirmar que atenent la premura i urgència de la sol·licitud d'informe, aquest s'ha elaborat per la Secretaria Tècnica de la Junta i per tant resta condicionat a l'aprovació o no de les seves conclusions pel Ple de la Junta.

Les qüestions sorgides en el desenvolupament de la licitació pública, mitjançant concurs obert, convocat per anunci publicat al DOGC núm. 2279 de data 11 de novembre de 1996 i al BOE núm. 270 de data 8 de novembre i amb l'objecte contractual de realització de les obres relatives a les instal·lacions generals del Projecte de Reconstrucció i Ampliació del Gran Teatre del Liceu són les següents:

- 1.- Criteris a seguir per determinar la categoria de la classificació empresarial d'una Unió Temporal d'Empreses.
- 2.- Abast del tràmit d'esmena d'errors materials en la documentació aportada per un licitador.

S'informaran separadament ambdues qüestions:

1. CRITERIS A SEGUIR PER DETERMINAR LA CATEGORIA DE LA CLASSIFICACIÓ EMPRESARIAL D'UNA UNIÓ TEMPORAL D'EMPRESES.

D'acord amb la documentació aportada es constata que l'apartat I del "Quadre de característiques tècniques" -al qual es remet la clàusula 6.2 del Plec de Clàusules Administratives Particulars del concurs- requereix la classificació dels contractistes en el grup I (instal·lacions elèctriques), subgrups 1, 2, 5, 6, 7 i 9, categoria e) i en el grup J (instal·lacions mecàniques) subgrups 2, categoria e).

Segons informe de data 30 de desembre de 1996, del Director Executiu del Projecte de Reconstrucció i Ampliació del Gran Teatre del Liceu, la Mesa de Contractació va excloure un licitador, oferta número dotze, corresponent a les empreses "DUMEZ CONSTRUCTORA PIRENAICA, S.A." "OBRAS Y CONTRATAS JAVIER GUINOVART, S.A.", ambdues presentant la seva oferta en compromís de constituir Unió Temporal d'Empreses al 50% cadascuna d'elles, "per no gaudir de la classificació administrativa exigida relativa al grup "I", subgrup 2 lletra e), classificació de la qual no gaudeixen cap de les dues empreses esmentades".

La Unió Temporal d'Empreses abans referenciada remet l'escrit d'al·legacions davant l'exclusió afirmant que "esta Unión Temporal de Empresas presentó dentro del sobre número 1 (Documentación de carácter personal) los dos certificados de Clasificación de Contratistas del Estado correspondientes a ambas empresas, en los cuales y cada uno de ellos figura la clasificación I-2-d ", afirmant posteriorment que "la acumulación de clasificación de la empresa " DUMEZ CONSTRUCTORA PIRENAICA, S.A." (I-2-d) más la de "OBRAS Y CONTRATAS JAIME GUINOVART, S.A." (I-2-d) dan como resultado la clasificación I-2-e".

CONSIDERACIONS JURÍDIQUES

L'article 32.1 de la Llei 13/1995, de 18 de maig, de contractes de les Administracions Públiques (LCAP), remet a les disposicions reglamentàries que es dictin en el desenvolupament de la Llei, als efectes de precisar la forma en que seran classificades les Unions d'Empresaris, si bé estableix un criteri general que és "mediante la acumulación de las características de cada uno de los que integran la unión temporal expresadas en sus respectivas clasificaciones".

La Disposició derogatòria única punt 2 de la LCAP estableix la derogació de totes les disposicions d'igual o inferior rang en quan s'oposin al que disposa la Llei. En aquest sentit i als efectes de determinar si la normativa anterior a la LCAP estableix uns criteris de classificació de les Unions d'Empresaris oposat al que s'estableix en la LCAP haurem de recordar que l'article 288 del Reglament General de Contractació de l'Estat estableix que

"las agrupaciones temporales de contratistas...serán clasificadas mediante la acumulación de las características de cada uno de los asociados, expresadas en sus respectivas clasificaciones" precepte de sentit idèntic a l'establert a l'article 32.1 LCAP. L'Ordre de 28 de març de 1968 per la que es dicten normes complementàries per a la classificació de contractistes d'obres de l'Estat, estableix en el seu apartat 10, "Classificació de les agrupacions de contractistes", i segons la redacció donada per l'Ordre de 28 de juny de 1991, que -punt 3 de l'esmentat apartat-, "cuando varios asociados se encuentren clasificados en un mismo grupo o subgrupo será la que corresponda a la suma de los valores medios de las categorías concedidas a cada una de las empresas agrupadas, siempre que éstas participen con el porcentaje mínimo de 20 por 100 en la agrupación temporal". Així mateix la norma 21 de l'esmentada Ordre, "Comprobaciones por las Mesas de Contratación" reitera els criteris abans esmentats.

Podem afirmar que, mancant un desenvolupament reglamentari de la LCAP, la normativa anterior dictada en matèria de classificació d'agrupacions d'empresaris no s'oposa a la mateixa, tot al contrari participa del mateix criteri legal ja establert a l'article 32 LCAP, en el sentit de que la classificació de les agrupacions d'empresaris és el resultat d'agrupar-se les característiques de les classificacions de cadascuna de les empreses, per la qual cosa aquesta normativa reglamentària és totalment vigent.

2. ABAST DEL TRÀMIT D'ESMENA D'ERRORS MATERIALS EN LA DOCUMENTACIÓ APORTADA PER UN LICITADOR.

La segona qüestió plantejada es refereix a que l'oferta número 16 presentada per l'empresa ISOLUX, S.A., THYSSEN ROM, S.A. i ELECTROCLIMAVA, S.L., constituïda en Agrupació Temporal d'Empreses, no aportava certificació de classificació empresarial de totes tres empreses. Requerida l'UTE per la Mesa de Contractació per que aportés l'esmentat certificat, aquesta en escrit de resposta, reconeix que l'empresa THYSSEN ROM, S.A. no està classificada per la qual cosa sol·licita s'entengui que aquesta empresa renuncia a formar part de l'UTE assolint les altres dues empreses les obligacions derivades de l'execució del contracte, determinant-se nou percentatge de participació en l'UTE i aportant nova garantia provisional en forma d'aval a nom exclusiu de les dues empreses que restaven participants de l'UTE.

La situació plantejada requereix fer les següents

CONSIDERACIONS JURÍDIQUES:

1.- Els articles 24 i 32.2 LCAP requereix que totes les empreses nacionals o estrangeres no comunitàries constituïdes en unió temporal han d'estar prèviament classificades als efectes de ser admesa la Unió Temporal d'Empreses en una licitació pública que requereixi la classificació.

2.- L'article 101 del Reglament General de Contractació de l'Estat s'ha d'entendre vigent tota vegada que, en la línia del manifestat més amunt, desenvolupa les funcions de la Mesa de Contractació en els procediments d'adjudicació, sense que les seves prescripcions representin oposició a qualsevol manament legal de la LCAP, tot al contrari són un desenvolupament que permet regular amb més seguretat jurídica el procediment administratiu de contractació mentre no es realitzi el desenvolupament reglamentari específic de la LCAP. En aquest sentit l'article 101 segon paràgraf, efectivament preveu que la Mesa de Contractació pugui concedir, si ho estima convenient, un termini no superior a tres dies perquè el licitador pugui subsanar els eventuais errors consistents en defectes materials en la documentació aportada a la que es refereix l'article 97 del Reglament.

3.- En aplicació d'aquest precepte i d'acord amb la previsió de la clàusula 12.1 del Plec de Clàusules Administratives Particulars reguladores del concurs, la Mesa de Contractació de la licitació de referència va voler constatar si la mancança d'un certificat de classificació empresarial d'una de les empreses licitadores constituïdes en UTE era un oblit (autèntic defecte material en l'aportació de la documentació que no podia derivar en una exclusió automàtica aplicant un rigor formalista contrari al principi de licitació pública). La resposta de l'UTE en el marc de les previsions de l'article 101 RGCE no podia ser més que aportar aquest certificat de classificació. Tanmateix la resposta de l'UTE és reconèixer que efectivament no complia amb un dels requisits de capacitat exigint pel Plec de Clàusules Administratives Particulars, com era el de classificació, i proposar una nova UTE que es componia de les altres dues empreses, determinar de nou el percentatge de les ara dues úniques empreses que es proposen com a components de l'UTE i eventualment constituir una nova garantia provisional.

Certament sota la cobertura de concessió d'un termini per l'esmena d'errors materials en l'aportació de la documentació d'un licitador no és permisible aportar una nova proposta de licitació amb vulneració dels principis de seguretat jurídica, d'igualtat de tracte entre els licitadors, així com el manament establert a l'article 80 LCAP de que la presentació de les proposicions dels licitadors presumeix l'acceptació incondicionada de la totalitat de les clàusules del Plec de Clàusules Administratives Particulars de la licitació pública, com era el requisit establert a la clàusula sisena, punt setè del Plec de Clàusules Administratives Particulars del concurs, és a dir "als efectes de la classificació exigida en l'apartat 6.2, i quan dues o més empreses es presenten com a Unió Temporal, serà requisit bàsic que cadascuna d'elles estigui prèviament classificada".

Per tot el manifestat fins ara es

CONCLOU:

1.- La determinació de la categoria d'una Unió d'Empresaris, si totes les empreses constitutives de l'UTE, estan classificades en el mateix grup i subgrup, serà la suma dels valors mitjans (entenen-se per valor mitjà la suma dels valors mínim i màxim de cada categoria i dividida per dos) de les categories concedides a les empreses agrupades sempre que aquestes participin amb un percentatge mínim del 20% en l'agrupació temporal, segons preceptua la norma 10 de l'Ordre de 28 de març de 1968 amb la redacció donada per l'Ordre

de 28 de juny de 1991, preceptes que s'han d'entendre vigents en la mesura que complementen i precisen els manaments de la LCAP.

2.- L'esmena d'errors materials en la documentació aportada pels licitadors que l'article 101 RGCE habilita que la Mesa de Contractació pugui concedir, no pot suposar que el licitador, en resposta a aquesta sol·licitud, pretengui modificar les seves condicions inicials de personalitat i capacitat amb les que es va presentar en la licitació rectifican o variant-les per ajustar-se als preceptes legals o prescripcions del plec de clàusules administratives regulador de la licitació pública.

Barcelona, 7 de gener de 1997